

Załącznik nr 7 do RWP – Zestawienie standardu i cen rynkowych

Zestawienie standardu i cen rynkowych obowiązuje na etapie składania wniosku oraz realizacji projektu.

Standardy dotyczące kosztów w projekcie stanowią **katalog otwarty**. Niemniej jednak wnioskodawca/beneficjent jest zobowiązany do stosowania także innych przedstawionych w nich zasad.

1. Podczas konstruowania budżetu i wskazywania stawek, wnioskodawca/beneficjent w pierwszej kolejności powinien opierać się na wewnętrznych regulaminach/zasadach obowiązujących poza projektami. Stawki mogą odbiegać od wykazanych w standardzie kosztów, jednakże tylko w przypadku przeprowadzenia i udokumentowania (potwierdzenia) rynkowości stawek.
2. **Na beneficjencie spoczywa odpowiedzialność za jakość prowadzonych w projekcie działań, jak również racjonalność i efektywność ponoszonych wydatków.** Weryfikacja standardów jakości, które przekładają się również na efektywność wydatków, jest prowadzona – w pierwszej kolejności – w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie na podstawie informacji ujętych we wniosku. Wobec powyższego wnioskodawca jest zobowiązany do uzasadnienia każdego wydatku poprzez opis standardu jakościowego (poprzez opis np. wymagań dotyczących wykonawcy/usługodawcy/personelu, wymiaru czasowego, zakresu merytorycznego działań, przedstawienie specyfikacji kupowanego sprzętu, dokonywanych inwestycji), jak również przedstawienie zastosowanej kalkulacji kosztu.
3. **Weryfikacja spełnienia opisanych standardów będzie oparta w pierwszej kolejności o zapisy wniosku o dofinansowanie, w związku z powyższym niezwykle istotne jest zawarcie wszystkich wymaganych informacji we wniosku oraz stosowanie precyzyjnego języka (w tym jak najmniej skrótów).**
4. **ION zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia po zakończeniu naboru analizy kosztów założonych we wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do analogicznych kosztów w pozostałych wnioskach złożonych w odpowiedzi na konkurs tak, aby wydatki w zatwierdzonych do dofinansowania wnioskach były wystandaryzowane.**

Jednocześnie, na etapie realizacji i rozliczania projektu, ION dopuszcza możliwość uznania za niekwalifikowalne kosztów działań o zmienionych warunkach, podwyższonych kosztach i standardzie niższym niż założone w obowiązującym wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu.

5. Projekty powinny finansować usługi o standardzie zbliżonym do usług powszechnie dostępnych, komercyjnych. Nie jest zasadne finansowanie działań dodatkowych, zawyżających standard, chyba że ma to merytoryczne uzasadnienie, które należy przedstawić w treści wniosku o dofinansowanie. Należy mieć też na uwadze kwestie trwałości działań projektowych.
6. **Stawki wynagrodzeń, szczególnie osób zatrudnianych na umowy o pracę, nie powinny odbiegać od stawek obowiązujących u wnioskodawcy na analogicznych stanowiskach** lub przy zbliżonym zakresie obowiązków (np. stawki ustalone na podstawie obowiązujących regulaminów wynagradzania) lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji lub kwoty wynikającej z przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy lub statystyki publicznej. Pozostałe stawki zaplanowane w projekcie muszą być takie same jak stawki stosowane przez wnioskodawcę/beneficjenta poza projektem. Stawki przyjęte dla wkładu własnego muszą być takie same jak dla dofinansowania.
7. **Wynagrodzenie personelu projektu może być wypłacane m.in. w formie dodatku**, który jest przyznawany w związku z realizacją zadań projektu, które nie mieszczą się w dotychczasowych obowiązkach na danym stanowisku pracy (dotyczy zadań dodatkowych, wykraczających poza te przewidziane w podstawowym zakresie obowiązków). Nie będzie więc dotyczył kluczowego personelu projektu, gdyż ten co do zasady powinien zostać nowozatrudniony lub oddelegowany do realizacji projektu. W uzasadnionych sytuacjach dodatek może zostać przyznany również osobie stanowiącej personel projektu w sytuacji zwiększenia zadań wykonywanych przez daną osobę. W sytuacji wykonywania zadań w kilku projektach w ramach programu/programów perspektywy finansowej 2021 – 2027 w tym samym czasie, personelowi projektu może być przyznany wyłącznie jeden dodatek (dodatek dotyczący wykonywania zadań w projekcie/projektach dofinansowanych z różnych programów).

Maksymalny poziom kwalifikowalności dodatku nie jest określony w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, ale z uwagi na charakter „dodatku do wynagrodzenia” – rekomendowane jest, aby co do zasady dodatek nie przekraczał 40% wynagrodzenia podstawowego, które należy rozumieć zgodnie regulaminem wynagradzania w danej instytucji.

Specyfika uczelni:

- przekroczenie limitu 40% uzasadnione jest np. wtedy, gdy wynika to z aktów prawa powszechnie obowiązującego, o ile stanowią one o maksymalnej wysokości dodatku dla danej grupy zawodowej
  - w przypadku przepisów o szkolnictwie wyższym - przepisy te wraz ze specyfiką zatrudnienia tej grupy zawodowej uzasadniają przyjęcie wyższego poziomu dodatku, tj. do 80% wynagrodzenia podstawowego,
  - powyższy maksymalny limit dodatku w wysokości do 80% wynagrodzenia podstawowego dotyczy zarówno uczelni publicznych, jak i niepublicznych.
8. Przy ustalaniu wysokości **dodatków do wynagrodzenia**, należy mieć na uwadze, że w sytuacji wykonywania zadań w kilku projektach w ramach Programu w tym samym czasie, personelowi projektu powinien być przyznawany jeden rodzajowo dodatek. Przy czym „Program” rozumiany jest jako każdy z programów perspektywy finansowej 2021-2027 co oznacza, że dodatek danego pracownika jest rozliczany proporcjonalnie we wszystkich

programach, w których realizację jest on zaangażowany. Jednocześnie należy pamiętać, że wysokość dodatku stanowi sumę kwot przyznanych za realizację zadań w każdym z projektów i musi być zgodna z regulacjami u danego pracodawcy, Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz przepisami prawa krajowego.

9. Obligatoryjne jest porównanie kosztów danej usługi przewidzianej w projekcie z kosztem usługi dostępnej na rynku komercyjnym. W tym celu należy przeprowadzić i udokumentować porównanie cen rynkowych. ION zastrzega sobie możliwość zwrócenia się do wnioskodawcy – na każdym etapie oceny wniosku oraz po zawarciu umowy o dofinansowanie – o przedłożenie dokumentów potwierdzających należyte oszacowanie kosztu, który został ujęty w budżecie projektu. ION zwraca również uwagę na fakt, że cenniki i standardy obowiązujące w jednostce nie zwalniają wnioskodawcy z dokonania rozeznania i potwierdzenia racjonalności stawek. Jednocześnie ION przypomina, że przeprowadzenie rozeznania rynku na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, nie zwalnia beneficjenta z trybów konkurencyjnych na etapie realizacji umowy o dofinansowanie.
10. Wnioskodawca/beneficjent udziela zamówień w ramach projektu zgodnie z ustawą Pzp albo zasadą konkurencyjności na warunkach określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Beneficjent/wnioskodawca zobowiązany jest do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający: równe traktowanie wykonawców i uczciwą konkurencję oraz do działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny. W przypadku rozpoczęcia projektu przed podpisaniem umowy wnioskodawca zobowiązany jest do upublicznienia zapytania ofertowego w Bazie Konkurencyjności 2021 (aplikacja BK2021 jest częścią CST2021). Instytucja Pośrednicząca jest pierwszą linią kontaktu w zakresie pytań w sprawie Bazy konkurencyjności 2021 (BK2021). Pytania dotyczące obsługi BK2021 należy kierować na adres bk.fers@ncbr.gov.pl. Zakres zadań Administratora Merytorycznego obejmujący wsparcie użytkowników BK2021 określono w podrozdziale 5.2 Wytycznych dotyczących warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027.
11. Wnioskodawca /beneficjent podczas realizacji projektu oraz ponoszenia kosztów zobowiązany jest do dochowania obowiązków w zakresie Standardu dostępności dla polityki spójności (Standard szkoleniowy). Niedochowanie obowiązków wynikających z jednego ze standardów dostępności dla polityki spójności, tj. standardu szkoleniowego może skutkować nałożeniem korekty na koszty pośrednie. Wysokość korekty jest określona w Taryfikatorze korekt kosztów pośrednich za naruszenia postanowień umowy w zakresie zarządzania projektem (załącznik nr 5 do umowy). Zakres taryfikatora może zostać rozszerzony o pozostałe standardy dostępności.

Zestawienie standardu i cen rynkowych dla programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

Lp.	Towar/Usługa	Standard – warunki kwalifikowania wydatku na etapie oceny projektów	Maksymalna cena rynkowa	Dodatkowe zalecenia
1.	Przerwa kawowa	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. - wydatek kwalifikowalny, o ile forma wsparcia, w ramach której ma być świadczona przerwa kawowa dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa co najmniej 2 godziny lekcyjne; w przypadku, gdy wsparcie dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa powyżej 6 godzin lekcyjnych (tj. 6 x 45 minut) istnieje możliwość zapewnienia drugiej przerwy kawowej (nie dotyczy przypadku, gdy przewidziany jest zimny bufet) lub przerwy ciągłej. - obejmuje kawę, herbatę, wodę (w szklanych butelkach lub woda z dystrybutorów wody pitnej serwowana w szklanych dzbankach), mleko, cukier lub jego zamiennik, cytrynę, drobne słone lub słodkie przekąski typu paluszki lub kruche ciastka lub owoce, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej standardem cenie rynkowej. - powinna uwzględniać specjalne potrzeby osób (np. wegetariańskie, bezglutenowe). - jedzenie i napoje serwowane są w naczyniach wielorazowego użytku, do ponownego wykorzystania, np. szklanych lub ceramicznych; nie jest dozwolone używanie plastikowych naczyń lub sztućców; w przypadku wydarzeń w plenerze istnieje możliwość wykorzystania naczyń biodegradowalnych 	<p>Jednorazowa – 43 zł</p> <p>Ciągła – 62 zł</p>	
2.	Lunch / obiad / kolacja	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. - obejmuje dwa dania (zupa i drugie danie) oraz napój (w szklanych butelkach lub woda z dystrybutora wody pitnej w szklanych dzbankach), przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej standardem cenie rynkowej. 	<p>90 zł</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - kwalifikowalny jest posiłek specjalny (np. bezglutenowy, bez laktozy, koszerne), w szczególności jeśli zgłoszone zostały specjalne potrzeby uczestników projektu. - jedzenie i napoje serwowane są w naczyniach wielorazowego użytku, do ponownego wykorzystania, np. szklanych lub ceramicznych; nie jest dozwolone używanie plastikowych naczyń lub sztućców; w przypadku wydarzeń w plenerze istnieje możliwość wykorzystania naczyń biodegradowalnych. - w przypadku lunchu/obiadu wydatek kwalifikowalny, o ile wsparcie dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa co najmniej 6 godzin lekcyjnych (tj. 6 x 45 minut). - w przypadku kolacji wydatek kwalifikowalny, o ile finansowana jest równocześnie usługa noclegowa. 		
3.	Zimny bufet	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. - wydatek kwalifikowalny, o ile forma wsparcia, w ramach której ma być świadczony zimny bufet dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa co najmniej 4 godziny lekcyjne (tj. 4 x 45 minut) i nie jest przewidziany lunch/obiad/przerwa kawowa. - obejmuje kawę, herbatę, napój (w szklanych butelkach lub woda z dystrybutorów wody pitnej w szklanych dzbankach), mleko, cukier, cytryna, drobne słone lub słodkie przekąski typu paluszki lub kruche ciastka lub owoce, kanapki, przekąski koktajlowe, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej standardem cenie rynkowej. - powinien uwzględniać specjalne potrzeby osób (np. wegetariańskie bezglutenowe). - jedzenie i napoje serwowane są w naczyniach wielorazowego użytku, do ponownego wykorzystania, np. szklanych lub ceramicznych; nie jest dozwolone używanie plastikowych naczyń lub sztućców; w przypadku wydarzeń w plenerze istnieje możliwość wykorzystania naczyń biodegradowalnych. 	75 zł	

4.	Nocleg w kraju¹	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. - możliwość zagwarantowania noclegu dotyczy uczestników, którzy posiadają miejsce zamieszkania w miejscowości innej niż ta miejscowość, w której odbywa się wsparcie. - wydatek nie stanowi kosztu kwalifikowalnego, gdy udział w szkoleniu odbywa się w trakcie godzin pracy i w mieście, w którym znajduje się miejsce pracy pracownika, będącego uczestnikiem projektu. - wydatek kwalifikowalny, o ile wsparcie (np. szkolenie, spotkanie) dla tej samej grupy osób trwa co najmniej 2 dni, z zastrzeżeniem że w przypadku wsparcia trwającego nie dłużej niż jeden dzień wydatek kwalifikowalny w sytuacji, gdy miejsce prowadzenia wsparcia jest oddalone od miejsca zamieszkania osoby w niej uczestniczącej o więcej niż 50 km (droga publiczną, a nie w linii prostej), a jednocześnie wsparcie zaczyna się przed godziną 9.00 lub kończy się po godzinie 17.00, chyba że nie ma dostępnego dojazdu publicznymi środkami transportu. - obejmuje nocleg w miejscu noclegowym o standardzie hotelu maksymalnie 3* wraz ze śniadaniem, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej standardem cenie rynkowej i jest to uzasadnione celami projektu. - obejmuje nocleg dla 1 osoby w pokoju 1-osobowym lub nocleg dla 2 osób w pokoju 2-osobowym. 	<p style="text-align: center;">300 zł nocleg w pokoju jednoosobowym. 350 zł – nocleg w pokoju dwuosobowym.</p>	<p>Zaleca się zachowanie zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju poprzez kwaterowanie uczestników projektu w miejscu, gdzie dojazd możliwy jest za pomocą publicznego środka transportu, możliwie jak najbliżej miejsca wsparcia.</p>
5.	Zwrot kosztów dojazdu	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny w związku z uzasadnionymi potrzebami grupy docelowej (np. koszty dojazdów dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych). - wydatek kwalifikowalny do wysokości opłat za środki transportu publicznego szynowego lub kołowego zgodnie z cennikiem biletów II klasy obowiązującym na danym obszarze, także w przypadku korzystania ze środków transportu prywatnego (w szczególności samochodem lub 	<p style="text-align: center;">Cena uzależniona od rodzaju środka transportu i odległości</p>	<p>W celu zachowania zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju rekomenduje się wykorzystywanie transportu szynowego, o ile na danej trasie jest dostępny a</p>

¹ Nie dotyczy noclegów rozliczanych w ramach kosztów delegacji; w takim przypadku koszty przysługujące z tytułu podróży służbowych powinny być zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2022 zmieniające rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej

	uczestników projektu²	taksówką) lub tam gdzie zamiast skorzystania z transportu szynowego lub kołowego uzasadnione jest skorzystanie z transportu lotniczego, jako refundacja wydatku faktycznie poniesionego do ww. wysokości.		korzystanie z niego nie wymusza ponoszenia dodatkowych kosztów związanych, np. z dodatkowym noclegiem.
6.	Spotkanie informacyjne/ szkolenia obejmujące - wynajem sali konferencyjne j/szkoleniowej - wyposażenie techniczne sali	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. - w przypadku wynajmu sal należy przestrzegać wymogów związanych z dostępnością ujętych w standardzie architektonicznym, szkoleniowym stanowiących zał. nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 . 	Cena uzależniona od liczby osób, rodzaju spotkania i zakresu wsparcia.	
7.	Zakup materiałów dla uczestników szkolenia	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile jest to uzasadnione specyfiką realizowanego projektu. - wydatek kwalifikowalny, o ile przewidziane są w ramach realizowanego projektu szkolenia/warsztaty/ doradztwo. - w przypadku przygotowania materiałów w formie cyfrowej należy zapewnić ich dostępność zgodnie ze standardem info-promo, szkoleniowym, stanowiących zał. nr 2 Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 co do zasady nie są kwalifikowalne tzw. gadżety o charakterze promocyjnym. 	Cena uzależniona od rodzaju wsparcia w projekcie	Zaleca się: <ul style="list-style-type: none"> - zachowanie zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju poprzez ograniczenie przekazywania materiałów w wersji papierowej na rzecz materiałów udostępnianych w formie elektronicznej

² Dotyczy przypadku, gdy zwrot kosztów dojazdu w projekcie jest rozliczany na podstawie faktycznie ponoszonych wydatków. Nie dotyczy kosztów dojazdu rozliczanych w ramach kosztów delegacji; w takim przypadku koszty przysługujące z tytułu podróży służbowych powinny być zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2022 zmieniające rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

				- w przypadku konieczności przygotowania materiałów dla uczestników zaleca się stosowanie papieru z recyklingu oraz innych produktów wyprodukowanych z materiałów biodegradowalnych
8.	Nabycie komputera (zestaw: stacja wraz z zintegrowanym systemem operacyjnym, monitor, klawiatura, mysz, słuchawki z mikrofonem, głośniki)	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie komputera jest niezbędne w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu (udzielania wsparcia uczestnikom projektu), nie do obsługi projektu (co jest finansowane w ramach stawki ryczałtowej kosztów pośrednich). - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu. - wydatek kwalifikowalny, o ile komputer posiada parametry biurowe z oprogramowaniem systemowym. 	3950 zł	
9.	Nabycie laptopa (wraz z zintegrowanym systemem operacyjnym)	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie laptopa jest niezbędne w celu wspomaganie zdalnego/niestacjonarnego/hybrydowego procesu wdrażania projektu (udzielania wsparcia uczestnikom projektu), nie do obsługi projektu (co jest finansowane w ramach stawki ryczałtowej kosztów pośrednich). - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu. 	3900 zł	

		- wydatek kwalifikowalny, o ile laptop posiada parametry biurowe		
10.	Nabycie projektora multimedialnego	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie projektora multimedialnego jest niezbędne w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu (udzielania wsparcia uczestnikom projektu), nie do obsługi projektu (co jest finansowane w ramach stawki ryczałtowej kosztów pośrednich). - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu. 	2950 zł	
11.	Nabycie ekranu projekcyjnego	<ul style="list-style-type: none"> - wydatek kwalifikowalny, o ile nabycie ekranu projekcyjnego jest niezbędne w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu (udzielania wsparcia uczestnikom projektu), nie do obsługi projektu (co jest finansowane w ramach stawki ryczałtowej kosztów pośrednich). - wydatek kwalifikowalny w przypadku, gdy wnioskodawca nie posiada wystarczającego zaplecza technicznego do udzielania wsparcia uczestnikom projektu. 	450 zł	